

Svar på interpellation om prevention för psykisk ohälsa och suicid.

I Uppsala län dör i genomsnitt 50 personer varje år av suicid. Generellt utförs cirka 10 gånger så många suicidförsök som antalet fullbordade suicid. Antalet berörda anhöriga kring varje suicid och suicidförsök bedöms vara cirka 6–10 personer. Det innebär att när det årligen dör cirka 50 personer i suicid i Uppsala län, utförs det cirka 500 suicidförsök och det i sin tur påverkar årligen mellan 3000 – 5000 anhöriga till dessa människor. I gruppen barn och unga 15–24 år har antalet suicid ökat årligen med 1 procent nationellt sedan mitten av 1990-talet.

2008 antog Sveriges regering ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention. 2018 upprättades en suicidpreventiv strategi för Region Uppsala, i samband med detta påbörjades även en satsning tillsammans med Uppsala kommun med en suicidpreventiv konferens på UKK. Detta arbete har i nuläget även kompletterats med en vägledning till Uppsala läns kommuner kring suicidpreventivt arbete i Uppsala län.

2019 gavs information till förvaltningens ledningsgrupper om det suicidpreventiva arbetet i projektform som erbjuds kommunen. Centralt placerade medarbetare i centrala elevhälsan har fått uppdraget att hålla i projektet för grund- och gymnasieskola samt att vara suicidombud. Suicidpreventionsombudens roll är bland annat att kartlägga utbildningsbehovet kring suicidprevention i respektive förvaltning. Som medarbetare kan man ta kontakt med förvaltningens ombud om man har frågor eller funderingar kring suicidprevention.

Under 2020 har det påbörjats ett förvaltningsövergripande suicidpreventivt arbete inom Uppsala kommun som utgår från vägledningen. Under 2021 kommer arbetet att intensifieras.

Mot bakgrund av ovanstående kan det konstateras att suicidprevention är en mycket angelägen samhällsfråga som berör flera olika aktörer och verksamheter samt långsiktiga strategier. I detta arbete ingår utbildningsnämnden och utbildningsförvaltningen som en viktig aktör i det preventiva arbetet kring psykisk ohälsa samt suicid.

Nu till Evelina Solems specifika frågor:

På vilket sätt arbetar Uppsala kommun med att informera och undervisa samtliga lärare i prevention angående psykisk ohälsa och suicid?

Utbildningsförvaltningen har utsett två suicidombud som har mandat att driva suicidpreventivt arbete inom verksamheterna. Ett ombud ansvarar för förskolan och det andra ombudet ansvarar för grund- och gymnasieverksamheten samt även grund- och gymnasiesärskolan.

Tillsammans med utvecklingsledare från Enheten för folkhälsa och miljö på Hållbarhetsavdelningen, Kommunledningskontoret samt närvårdsstrateg har utbildningsförvaltningen påbörjat det suicidpreventiva arbetet. Som ett första steg kartlägger de verksamheterna för att kunna identifiera och synliggöra vilka yrkesgrupper och professioner som berörs av de riskgrupper för suicid som finns i skolan. Därefter kommer medarbetare att erbjudas nedanstående tre utbildningar.

Stör döden och Steg för livet

Två olika nationella informationskampanjer om suicid som ges till alla medarbetare, oavsett yrkesroll. Utbildningarna kan med fördel gås igenom på arbetsplatsträffar, APT, som en del i arbetsmiljöfrämjande arbete.

Första hjälpen till psykisk hälsa

En evidensbaserad utbildning, som stärker personalgruppers kunskaper kring psykisk ohälsa, hur man pratar med andra människor om psykisk ohälsa samt hur man vägleder till yrkesprofessionell hjälp vid behov.

Psyk-E bas suicid

Ett heltäckande webbaserat utbildningsprogram kring suicid i flera olika nivåer.

Utifrån elevhälsans främjande och förebyggande arbete ska skolans personal vara observanta på elevers och även medarbetares psykiska hälsa. Lärare och annan skolpersonal kan lyfta funderingar eller oro till rektor eller elevhälsoteamet.

På vilket sätt får Uppsala kommuns elever information om vart de kan vända sig om någon upplever eller känner någon med psykisk ohälsa och/eller självmordstankar?

Elevhälsan arbetar förebyggande för att främja elevers psykiska hälsa och förmedlar information om vart de kan vända sig för att få hjälp. Genom att ta kontakt med skolans elevhälsa kan elever initiera ett första möte och vid behov får eleven hjälp med att ta kontakt med relevant aktör.

Syftet med att utbilda skolans medarbetare i suicidprevention är att öka deras medvetenhet om att identifiera elever med riskfaktorer för psykisk ohälsa och suicid samt ge konkret kunskap och användbara råd för hur de kan bemöta och vägleda elever i behov av stöd.

På vilket sätt är elevhälsan involverad i detta ämne?

Centrala elevhälsan är drivande i ämnet genom det initierade suicidpreventiva arbetet i Uppsala kommuns förvaltningar där uppdraget som suicidpreventionsombud är placerat.

Elevhälsan i Uppsala kommun står inför en omorganisation där syftet är att arbeta förvaltningsövergripande och genom detta finnas närmare de olika skolformerna. I

uppdraget finns att stärka arbetet med stöd till skolornas elevhälsa genom bland annat yrkesnätverk. Närverken är en viktig faktor för fortbildning, diskussion och samverkan i det preventiva arbetet. I och med detta kan den centrala elevhälsan snabbt nå ut med information. I uppdraget finns också att utveckla samverkan med regionen som är en mycket viktig part i det suicidpreventiva arbetet.

Helena Hedman Skoglund (L)
Utbildningsnämndens ordförande